

provincie
groningen

bezoekadres: Martinikerkhof 12

Aan Provinciale Staten

postadres: Postbus 610
9700 AP
Groningen

algemeen telefoonnr: 050 316 49 11

algemeen faxnr.: 050 316 49 33

www.provinciegroningen.nl
info@provinciegroningen.nl

Datum : **23 MEI 2013**
Briefnummer : 2013-20.634/21/V.2, BJC
Zaaknummer : 460333
Behandeld door : Scholtens H.J.
Telefoonnummer : (050) 316 4835
E-mail : h.j.scholtens@provinciegroningen.nl
Antwoord op :
Bijlage :
Onderwerp : Instelling Commissie Duurzame Toekomst Noord-Oost Groningen

Geachte dames en heren,

Sinds de bekendmaking van de bevindingen van Staatstoezicht op Mijnen en de reactie van het Kabinet hierop eind januari, heeft ons college op het standpunt gestaan dat tegenover de gaswinning een structurele compensatie zou moeten staan vanwege imago-schade en verslechtering van het leef- en investeringsklimaat. Een Commissie van Wijzen zou hierover een advies uit moeten brengen. Wij hebben u hierover in onze brieven van 1 februari (2013-05059/5, BJC) en 23 april (2013-15.971/17/A.19, BJC) geïnformeerd. Inmiddels is duidelijk geworden dat Minister Kamp een dergelijke commissie niet zelf in het leven wil roepen. De Minister heeft daarbij aangegeven begrip te hebben voor het standpunt van het provinciebestuur en de eigen verantwoordelijkheid hierin. Hierop hebben wij besloten zelf een commissie samen te stellen. Deze commissie zal een advies uitbrengen over de wijze waarop het toekomstperspectief, het imago, de vestigingsvoorwaarden en de belevingskwaliteit voor het gebied duurzaam kan worden verbeterd en welke maatregelen daartoe moeten worden genomen.

Vandaag om 10:00 uur zullen wij in een persmoment de samenstelling en opdracht van de *Commissie Duurzame Toekomst Noord-Oost Groningen* bekend maken. **Tot die tijd rust er een embargo op deze informatie en vragen wij u de brief als vertrouwelijk te behandelen.**

Samenstelling Commissie Duurzame Toekomst Noord-Oost Groningen

Wij hebben de volgende personen bereid gevonden zitting te nemen in de Commissie Duurzame Toekomst Noord-Oost Groningen:

De heer Wim Meijer, voorzitter: Bekend met het Noorden als geboren Groninger en oud Commissaris van de Koningin van de provincie Drenthe. Daarnaast is Meijer onder meer Staatssecretaris geweest en voorzitter van de Commissie Meijer waar het Waddenfonds uit voortkwam. Nu is Meijer bestuurslid bij meerdere organisaties en voorzitter van de Mijnraad.

De heer drs. Pieter van Geel: Als voormalig lid van Gedeputeerde Staten Noord-Brabant bekend met de provinciale politiek. Van Geel is onder meer oud Staatssecretaris Milieu (later Duurzaamheid). Nu is Van Geel zelfstandig consultant op het gebied van bestuur en energie en vicevoorzitter van het CDA.



De heer drs. Ed Nijpels: Bekend met het Noorden als voormalig Commissaris van de Koningin van de provincie Fryslan. Nijpels is onder meer oud minister van VROM en burgemeester van Breda. Nu heeft Nijpels als hoofdfunctie het voorzitterschap van NLIngenieurs, de Nederlandse branchevereniging van advies-, management- en ingenieursbureau en diverse bestuursfuncties.

Mevrouw dr. Hannie te Grotenhuis: Bekend van onder meer de visitatiecommissie "Bestuurlijke Toekomst Groningen" is lid-secretaris van de commissie. Te Grotenhuis heeft een achtergrond als wetenschappelijk onderzoeker, partners bij een adviesbureau in Den Haag, directeur bij de provincie Overijssel en is sinds 2006 zelfstandig adviseur van overheden en organisaties in het publieke domein.

Mevrouw Gerdi Verbeet, onder meer voormalig voorzitter van de Tweede Kamer, heeft toegezegd een aantal overlegtafels voor te willen zitten.

Opdracht

Onderstaand de opdrachtschrijving zoals deze aan de leden van de Commissie Duurzame Toekomst Noord-Oost Groningen is verzonden.

Commissie Duurzame Toekomst Noord-Oost Groningen

Aanleiding

In januari 2013 is de aardgaswinning in Noordoost Groningen in een ander licht komen te staan. De winning blijkt niet, zoals lang aangenomen, uitsluitend gepaard te gaan met beperkte bodemdaling, beperkte aardtrillingen en lichte schade. Er is thans sprake van een reële bedreiging van lijf en goed: aardbevingen die letsel en omvangrijke schade veroorzaken, vormen een concreet risico.

Op grond van een belangenafweging is niet gekozen voor het onverkort toepassen van het voorzorgsprincipe, dat tot dusverre leidend is geweest in het al dan niet toestaan van mijnbouw. Het advies van de SodM is vooralsnog terzijde gelegd: de gaswinning mag, in afwachting van verdere onderzoeken, ongelimiteerd worden voortgezet. Eind 2013 wordt bezien of de winning zal worden aangepast.

Het bekend worden van het verhoogde risico heeft, in combinatie met een aantal zwaardere aardbevingen, grote impact op burgers, bedrijven en gemeenschappen. Noordoost Groningen staat nu te boek als een potentieel onveilig gebied. Directe schade wordt weliswaar hersteld en vergoed, maar voor de indirecte schade is geen enkele voorziening getroffen. Dit terwijl het imago, de verblijfskwaliteit en het vestigingsklimaat in het gebied ernstig zijn aangetast. Een huis voelt niet meer als veilig thuis. Woningen worden moeilijker verkoopbaar. Het migratiesaldo, dat door de krimp toch al negatief is, komt verder onder druk te staan en daarmee ook het draagvlak onder publieke en commerciële voorzieningen. De aantrekkelijkheid als vestigingsgebied voor bedrijven is afgenomen. Het gebied is gebrandmerkt en de negatieve beeldvormingen en effecten nemen bij iedere nieuwbericht in de media toe. Elke nieuwe beving zal het gevoel van onbehagen en onvrede doen toenemen.

In Nederland kennen we het systeem dat de revenuen van bodemschatten toevallen aan de exploitant én aan de gemeenschap. Gebieden waar mijnbouw plaatsvindt hebben geen separate aanspraak op de opbrengsten. Naar onze wijze van zien is er in Noordoost Groningen nu wel een titel om het gebied te laten delen in de opbrengsten. Dit ter compensatie voor het verlies aan waarde dat ontegenzeggelijk optreedt voor burgers, bedrijven en gemeenschappen. Dit waardeverlies is lastig te bepalen en te moneteriseren. Het is een vorm van schadevergoeding die vrijwel niet via de juridische lijn van aansprakelijkheid kan

worden gevorderd. Het is een fenomeen dat zich beter leent om via de weg van wederkerigheid en redelijkheid en billijkheid te worden benaderd.

Opdrachtomschrijving

Derhalve wil de provincie een commissie van gezaghebbende, onafhankelijke wijzen instellen die kan beredeneren of en in welke mate er sprake is van nadeel in het gebied waar de effecten van gaswinning nu letterlijk en figuurlijk voelbaar zijn. Een commissie die voorts een antwoord geeft op de vraag hoe het verlies aan waarde voor burgers, bedrijven en gemeenschappen kan worden hersteld. De commissie wordt nadrukkelijk niet gevraagd zich uit te spreken over directe schade van aardbevingen: deze kan en moet via de reguliere wegen en procedures worden afgehandeld.

Voorts wordt de commissie niet gevraagd om indirecte schade, waardeverlies of nadeel te kwantificeren naar individuele burgers of bedrijven. Veeleer is de vraag aan de orde hoe het toekomstperspectief, het imago, de vestigingsvoorwaarden en de belevingskwaliteit voor het gebied duurzaam kan worden verbeterd en welke maatregelen daartoe moeten worden genomen. De maatregelen zullen moeten bijdragen aan de gewenste energietransitie.

Werkwijze, tijdpad en inzet

De werkzaamheden van de commissie vinden plaats in de maanden juni tot en met oktober van dit jaar. De exacte aanpak zal vanzelfsprekend tot stand komen in samenspraak met de commissieleden. Gedacht kan worden aan het inzetten van overlegtafels met bedrijven en burgers als input, analoog aan het Schiphol proces. Alles is erop gericht in oktober een onafhankelijk advies te krijgen dat een belangrijke rol kan vervullen bij de besluitvorming rond 1 december.

De commissie bestaat uit vier personen en wordt in haar werkzaamheden ondersteund door een secretariaat. Geschatte tijdsbesteding van de leden van de commissie is zes tot acht dagdelen per maand. In de vakantieperiode zal de inzet hiervan afwijken.


Kosten

Om tot een betekenisvol, gezaghebbend en onafhankelijk advies te komen, is het van belang voor de commissie een goed zelfstandig secretariaat in te richten analoog aan de werkwijze van 'Grenzeloos Gunnen'. De totale kosten van commissie, secretariaat, overlegtafels en rapport/communicatie hebben we begroot op 150.000 euro. Wij achten dit gezien het grote belang voor de regio Noord-Oost Groningen een verantwoorde investering. In de Voorjaarsnota 2013 hebben wij daartoe een voorstel opgenomen.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Groningen:

 , voorzitter.

 , secretaris.